

Mihai Eminescu

130 de ani de la naștere

GEO BOGZA

Toate acestea ar fi putut să fie...

Anul acesta se vor împlini o sută de ani de la nașterea lui Tudor Arghezi și de la aceea a lui Mihail Sadoveanu. Printre noi, se găsesc încă foarte mulți care i-au văzut, au dat mâna cu ei, au stat la aceeași masă, au colaborat la aceleași reviste, i-au auzit povestind întâmplări din tinerețea lor, din timpul primului război mondial, sau de la începutul veacului, și chiar mai dinainte.

Cine ar fi putut spune același lucru despre Mihai Eminescu în 1950 — parcă a fost ieri — când s-au sărbătorit o sută de ani de la nașterea lui? Nu numai atunci, ci chiar în 1939, când s-a împlinit o jumătate de secol de la tragica-i moarte, el ne apărea tuturor — întregii suflări și întregii conștiințe românești — învăluit în mantia trecutului, făcând să răsunе sub pașii săi lepezile unui alt ev.

Născuți doar cu treizeci de ani mai târziu, Tudor Arghezi și Mihail Sadoveanu au fost contemporani cu contemporanii lor, iar apoi și cu noi, cu cei ce am luat ghiozdanul în spate înainte de primul război mondial, și chiar cu cei ce au făcut asta — și au devenit scriitori — după ce explodase cea dintâi bombă atomică.

Nu-mi vine să cred, dar dacă Eminescu ar fi trăit tot atât, la centenarul nașterii sale — care parcă a fost ieri — mulți dintre noi ar fi putut povesti cum i-au ciocănit cîndva la ușă, și cum și-au înclinat fruntea în fața lui.

Și poate cum au obținut un manuscris care a apărut — de pildă — în „Bilete de papagal“.

Toate acestea ar fi putut să fie, chiar fără să se facă gaură în cer. Dar s-a făcut, iar cerul nu ni l-a lăsat, absorbindu-l ca pe unul ce era al lui.